

Grundläggande granskning av Plan- och miljönämnden 2024

Vännäs kommun

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Avgränsning	4
1.4. Revisionskriterier	4
1.5. Genomförande	5
2. Granskningsresultat.....	6
2.1. Iakttagelser	6
3. Sammanfattande bedömning	8

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bland annat i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred (2022) ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionsred*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2024.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om plan- och miljönämnden har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har plan- och miljönämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har plan- och miljönämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har plan- och miljönämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser plan- och miljönämnden och är främst avgränsad till år 2024. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 1 §, om att kommunstyrelsen ska leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ Reglemente för plan- och miljönämnden
- ▶ Budget och verksamhetsplan 2024, plan 2025-2026
- ▶ Riktlinjer för intern kontroll

1.4.1. Reglemente för plan- och miljönämnden

Plan- och miljönämnden är enligt reglemente (KF 2024-04-29 § 29) ansvarig för kommunens uppgifter och skyldigheter enligt miljöbalken, plan- och bygglagen, tobakslagen, lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning samt inom miljö- och hälso- skyddsområdet, räddningstjänst och trafiknämnd.

1.4.2. Budget och verksamhetsplan 2024, plan 2025-2026

Enligt Vännäs kommuns budget och verksamhetsplan 2024-2025, plan 2026 (KF 2023-06-12 § 43) fastställer kommunfullmäktige övergripande mål uppdelade i fyra perspektiv; *ekonomi, medborgare, medarbetare* och *samhällsutveckling*. Målen utgår från visionen, det vill säga riktningen för hur styrelse och nämnder ska arbeta för att uppnå visionen om det *upplevelsenära Vännäs*. Kommunstyrelsen och nämnderna ska årligen bryta ned kommunfullmäktiges övergripande mål i nämnds-specifika mål med indikatorer.

Nämnderna redovisar varje höst sina mål, inklusive verksamhetsplaner med indikatorer, för kommunfullmäktige. Hur nämnderna utformar sina målsättningar bör ske i dialog med kommunstyrelsen.

Mål och resultat följs upp i årsredovisningen. I samband med tertialbokslut ska en preliminär bedömning göras om målen kommer uppnås. Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska det i uppföljningen även ingå en beskrivning av vilka insatser som kommer att genomföras för att målet ska uppnås. Kommunstyrelsen tar fram regler för resultatuppföljning.

1.4.3. Riktlinjer för intern kontroll

Riktlinjer för intern kontroll i Vännäs kommun (KF 2020-10-12 § 101) anger att den interna kontrollen är ett verktyg för att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges beslut och bestämmelser i lagar. En bra intern kontroll förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister som hindrar kommunen att nå sina mål på ett effektivt och säkert sätt.

Kommunstyrelsen har huvudansvaret för den interna kontrollen inom kommunen. Utöver att bedriva intern kontroll över sina egna verksamheter ska kommunstyrelsen även se över att den fungerar väl i nämnderna.

Intern kontrollplan ska upprättas av varje nämnd under det första kvartalet. Dessa steg ska utföras som en del av den interna kontrollen:

- ▶ Riskanalys.
- ▶ Intern kontrollplan.
- ▶ Uppföljning - Sker löpande enligt beslutat årshjul av ansvarig nämnd/styrelse. Vid slutet av varje år rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen, kommunstyrelsen gör sedan en helhetsbedömning av arbetet i årsredovisningen.

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (till exempel styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

Vi använder oss av följande bedömningskala:

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt		Iakttagelse	Hänvisning till protokoll och EY:s kommentar
1. Styrning av verksamhet	a) Beslutat om verksamhetsmål	✓	2023-11-06 § 64
	b) Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✓	2023-11-06 § 64
	c) När måluppfyllelse	—	Nämnden bedömer att: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 10 mål uppfylls ▶ 3 mål <i>delvis</i> uppfylls ▶ 3 mål <i>inte</i> uppfylls
	d) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse	✓	Nämnden har inte beslutat om några åtgärder för att nå högre måluppfyllelse. Däremot framgår av rapporteringen att åtgärder pågår och planeras för mål med låg måluppfyllelse.
2. Uppföljning av verksamhet	a) Följt upp verksamhet i en årsrapport eller motsvarande	✓	2025-02-25 § 7
	b) Följt upp verksamhet i en delårsrapport	✓	2024-06-03 § 32, april 2024-09-16 § 45, augusti Nämnden prognostiserade enligt delårsrapport per augusti att: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 8 mål uppnås ▶ 8 mål <i>delvis</i> uppnås
3. Styrning av ekonomi	a) Beslutat om en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2023-11-06 § 64
	b) När målen för ekonomin (inkl. budget)	—	Nämndens verksamhet redovisar ett underskott om -200 tkr vilket motsvarar 1,6% av budget. Nämnden bedömer att de ej når målet om en ekonomi i balans.
	c) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	—	Nämnden prognostiserade i augusti ett nollresultat och vidtog därmed inga åtgärder för en ekonomi i balans. Vid bokslut redovisas dock ett mindre underskott till följd av högre arvodes-

			kostnader än beräknat samt ökade kostnader för programvaror.
4. Uppföljning av ekonomi	a) Följt upp ekonomin i en delårsrapport	✓	2024-06-03 § 32, april 2024-09-16 § 45, augusti Nämnden prognostiserade per april och augusti ett nollresultat.
	b) Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	2025-02-25 § 7
5. Intern kontroll	a) Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys avseende nämndens verksamhet och ekonomi.
	b) Beslutat om en internkontrollplan	✓	2024-02-12 § 8
	c) Följt upp internkontrollplanen	✓	2025-02-24 § 9
	d) Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	Uppföljningen visar att åtgärder har vidtagits och inga allvarliga risker kvarstår som kräver omedelbara åtgärder. Kännbara risker kvarstår och följs upp löpande.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att plan- och miljönämnden *delvis* säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är vår bedömning att nämnden säkerställt att verksamheten sköts från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har plan- och miljönämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? <i>(Baseras på kontrollpunkt 1a, 1b, 1c, 2a & 2b)</i>	Delvis	Bedömningen baseras på att nämnden har antagit en verksamhetsplan och följt upp den via delårsrapporter samt i årsredovisning. Bedömningen baseras även på att nämnden uppnår en <i>delvis</i> god måluppfyllelse. Rapporteringen tydliggör att vissa åtgärder vidtagits för ökad måluppfyllelse.
Har plan- och miljönämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? <i>(Baseras på kontrollpunkt 3a, 3b, 3c, 4a & 4b)</i>	Ja	Bedömningen baseras på att nämnden har antagit en budget och följt upp den via delårsrapporter samt i årsredovisning. Bedömningen baseras även på att nämnden redovisar ett mindre underskott.
Har plan- och miljönämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? <i>(Baseras på kontrollpunkt 5a, 5b, 5c & 5d)</i>	Ja	Bedömningen baseras på att nämnden har arbetat med intern kontroll i enlighet med fullmäktiges riktlinjer.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi plan- och miljönämnden att:

- ▶ Säkerställa ändamålsenliga åtgärder för att nå önskad måluppfyllelse.

Vännäs mars 2025

Jonna Aimoson
Revisionskonsult, EY

Lydia Andersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY